

MUZEUL DE ȘTIINȚELE NATURII — PREZENȚĂ ACTIVĂ IN COMPLEXUL VIEȚII SPIRITUALE

AFRODITA RENEA

Documentele de partid pun în fața activităților pe tărîmul culturii sarcini de o fundamentală importanță a căror împlinire este menită să aducă o îmbunătățire substanțială a activității ideologice și cultural-educative, în scopul formării conștiinței socialiste, a convingerilor comuniste ale tuturor oamenilor muncii.

În înlăturarea acestor țeluri un important rol revine educării științifico-ateiste a oamenilor muncii, înlăturării oricăror forme de misticism, a superstițiilor ce mai dăinuie în conștiința unor oameni.

În complexul activității culturale, un rol deosebit îl au instituțiile muzeale. Ele au astfel nu numai sarcina de colecționare și păstrare a unor bunuri culturale, de punere a acestora la dispoziția publicului vizitator ci de a contribui multilateral la opera de culturalizare și educare a acestui public, în vederea ridicării nivelului său de cultură generală.

Prin intermediul expozițiilor de bază și prin întreaga lor activitate, muzeele acționează asupra conștiinței oamenilor, lărgind orizontul de cunoaștere al acestora.

Cele două laturi ale activității muzeale — științifică și cultural-educativă — sînt corelate, cea din urmă nefiind posibilă fără o fundamentare științifică iar activitatea științifică fiind pusă în folosul societății tocmai prin acțiuni cultural-educative.

În condițiile actuale relațiile dintre muzeu și public au căpătat un aspect deosebit. Vizitatorul nu mai primește astăzi pasiv ceea ce-i poate oferi muzeograful ci acestuia i se oferă ceea ce preferă, cit și ce poate percepe. În acest scop muzeograful trebuie să cunoască preferințele și interesele științifice ale publicului, să le studieze putîndu-i apoi oferi informația dorită.

În acest scop, în cadrul muzeului nostru, s-au organizat sondaje de public, în urma cărora s-au tras concluzii prețioase pentru activitatea viitoare a unității.

Munca educativă de masă a muzeului este cu atât mai eficientă cu cât se realizează un contact strins și permanent cu publicul cu miile de oameni ai muncii.

Un important capitol al muncii educative de masă îl constituie activitatea în afara muzeului : în școli, întreprinderi, instituții, cămine culturale, utilizându-se piese semnificative ce nu-și găsesc uneori locul în expoziția de bază.

În cadrul planului de colaborare cu alți factori educaționali un loc important revine colaborării cu școala, cu organizația de pionieri. Muzeul nostru a ținut și ține în permanență o strinsă legătură cu unitățile școlare din municipiu și județ.

Legătura dintre muzeu și școală se concretizează în : lecții curente și recapitulative ținute în cadrul muzeului, îndrumare în organizarea muzeelor și laboratoarelor școlare, sprijin în expedițiile pionierești și în determinarea materialelor și în alcătuirea ierbarelor și insectelor cu care pionierii participă la diferite concursuri.

Fiecare acțiune organizată în colaborare cu școala ne-a convins că muzeul este una dintre cele mai utile instituții auxiliare școlii. Aici, însușirea cunoștințelor sau fixarea celor predate, capătă o formă atractivă, nouă și foarte eficientă. Este bine cunoscut entuziasmul copiilor în dorința lor de cunoaștere. Pentru copii este de neuitat chiar și o simplă vizionare, cu atât mai mult lecțiile practice cu o temă dată, ținute la muzeu.

De un deosebit interes s-au bucurat, în cadrul acțiunilor organizate în colaborare cu școala, serile muzeale. Ele au intrat în practica muzeului de un an de zile și sînt organizate lunar, bilunar sau săptămînal, în funcție de solicitări.

Ca activitate de amploare, organizată în colaborare cu Subcomisia Monumentelor Naturii Iași, Inspectoratul școlar județean, Consiliul județean al pionierilor, Casele pionierilor și școlile de pe raza municipiului și județului, socotim Luna ocrotirii naturii județului Vrancea. Devenită tradițională și ajunsă în anul 1979 la cea de a IV-a ediție, cuprinde perioada 20 martie — 20 aprilie. Manifestările organizate cu acest prilej s-au încadrat în festivalul național Cîntarea României. Au avut loc simpozioane, expoziții pe tema ocrotirii naturii, concursuri pe tema „Cunoaște și ocrotește natura“, s-au ținut expuneri pe teme adecvate la diferite întreprinderi din municipiul Focșani și la Căminele culturale din comunele județului.

Una dintre cele mai importante forme ale muncii culturale de masă a muzeelor o constituie expozițiile temporare, avînd în vedere faptul că o muncă educativă de masă cu rezultate bune nu se poate reduce numai la expoziția de bază.

Pentru a veni în ajutorul vizitatorilor în formarea concepției materialist-dialectice despre natură, pentru a cunoaște trecerea treptată de la simplu la complex, de la inferior la superior, pe baza unor legi naturale, s-au organizat expoziții itinerante cu temele : „Unitatea materială a lumii vii și diversitatea ei“ ; Interdependența organism-mediu“ ; „Din

tainele naturii". Ele au fost itinerate în întreprinderi, în majoritatea localităților din județ. Tematica expozițiilor a fost axată pe prezența relațiilor dintre organismele din natură ca și dintre acestea și mediul lor de viață. Ele au menirea de a explica materialitatea lumii, unitatea chimică, de structură și funcțională a materiei vii. Totodată explică procesele și condițiile ce au determinat marea diversitate de forme ale lumii vegetale și animale.

În momentul de față oamenii muncii sînt preocupați de o serie de probleme politice și economice, de arte plastice și muzică, de medicină, chimie, biologie etc. Pentru lămurirea tuturor acestora este necesară folosirea materialelor auxiliare și a mijloacelor tehnice moderne, care fac posibilă dezvoltarea universului în unitatea sa dinamică.

Una din cele mai răspindite forme ale activității cultural-educative de masă o constituie expunerile pe teme științifice, acestea ocupînd un loc central în preocupările personalului din cadrul muzeului nostru. Ele au fost organizate sub formă de cicluri de conferințe, urmărindu-se o înlănțuire logică a fenomenelor expuse. Dintre problemele tratate în cadrul acestor cicluri menționăm : „Universul și sistemul solar“, „Omul și universul“ ; „Originea vieții și evoluția viețuitoarelor“ ; „Strămoșii omului“ ; „Adaptarea animalelor la diferite condiții de viață“ ; „Viețuitoare folositoare și dăunătoare“ ; „Animale din fauna țării“ etc. Pentru ca aceste expuneri să-și atingă scopul propus și ca auditoriul să înțeleagă fenomenele și modificările ce au loc în natură, caracterul lor evolutiv, sînt însoțite de numeroase mijloace complementare ca diapozitive, filme, planșe etc.

Un mijloc important de difuzare a cunoștințelor despre natură în rîndul masei îl constituie și cursurile universității cultural-științifice. Cursurile ținute de personalul muzeului la întreprinderi ca : C.P.L., U.M.T.C.F., Casa Armatei, Cooperativa Prestarea etc. prezintă teme legate de ocrotirea naturii în țară și în județul Vrancea și în țară, poluarea mediului înconjurător, influența factorilor poluanți asupra echilibrului biologic din natură etc.

În comunele județului Vrancea, personalul muzeului a desfășurat o bogată activitate ateist-științifică prin propagarea cunoștințelor științifice și combaterea diferitelor credințe greșite legate de fenomenele naturale. În acest scop s-a participat la diferite forme de răspîndire a cunoștințelor ateist-științifice : brigada științifică, brigadă științifică specializată (muzeală), caravană științifică etc. În cadrul acestor deplasări s-a răspuns la întrebările puse de oamenii muncii de la sate, s-au prezentat teme solicitate de aceștia, s-au prezentat și comentat filme pe teme de biologie.

Din domeniul științelor naturii problemele cele mai des abordate au fost : „Originea viețuitoarelor și a omului“ ; „Despre univers“ ; „Viața pe alte planete“ etc. În final, dat fiind faptul că răspunsurile erau însoțite și de un bogat material ilustrativ, brigăzile și-au atins scopul, satisfăcîndu-se nevoia de cunoaștere a auditoriului.

Ori de câte ori membrii personalului științific s-au deplasat pe teren pentru colectare de material și observații, au luat legătura cu școlile din județ, cămine culturale, oameni ai muncii de la cabanele forestiere, invitându-i să viziteze muzeul și lămurind, la fața locului, o serie de probleme din domeniul științelor naturii, probleme ce interessau pe cei cu care se purtau discuțiile.

O preocupare a cercetătorilor unității noastre este și cunoașterea plantelor din flora spontană, folosite de locuitorii județului Vrancea în medicina populară. Cu ocazia ieșirilor pe teren s-au purtat discuții cu oamenii vîrstnici ai satelor, ce au astfel de preocupări. Datele culese au fost concretizate în elaborarea unor lucrări de etnobotanică, aducîndu-se contribuții și completări prețioase la literatura de specialitate existentă.

Toate acțiunile organizate de muzeu au dat posibilitatea personalului de specialitate să vină în contact direct cu oameni de diferite profesii, să lămurească cu aceștia o serie de probleme, contribuind la lărgirea orizontului lor științific.

Prin toate aceste activități se contribuie la formarea omului nou, cu un înalt nivel cultural-științific, cu trăsături moral-politice supe-